

Η ΗΜΕΤΗ ΜΑΪΟΥ

διπλό

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΑΝΖΟΝΟΥ

Ει δυ : siccome immobile

Πλειδί δὲν υπάρχει! ώς εμεινε
 Ἀκίνητο τὸ σῶμα,
 Ἄφοῦ ἡ ψυχή του ἐπέταξε
 Ἀπ' τὸ νεκρὸ τὸ στόμα,
 Ἐτοι καὶ ἡ γῆς ἀκίνητη
 Σ τὸ ἀκουσμα μένει ἔκεισθαι.

Βωβὴ μόνον σκεπτόμενη
 Τὴν ὥρα τὴν φρικώδη
 Ποῦ ἐσθύσθη, καὶ εἶναι ἀγνώριστο
 Οὐδὲν τέτοιο πόδι
 Τὸ αἰματωμένο χῶμα της
 Πατήσῃ ἔνα καιρό.

Ψηλὰς τὸν θρόνο ἀγνάντεψε
 Λύτρὸν ἡ φρυντασιά μου
 Οτις ἔπεσε, ἐσηκώθηκε,
 Καὶ πάλι ἐρρίφθη γάμου,
 Δὲν ἔσμιζε τὸν ἥχο της
 Σ τοῦ κόσμου τὴ φωνή.

Πάντοτε ἔχθρας τὸν ἄπεινο,
 Σ τὸ δολερὸ τὸ φθόνο,
 Τώρα ποῦ ἡ λάμψι ἐσθύστηκε,
 Τώρα ἔκινθήτη μόνο
 Νὰ πῆ τραχοῦδις ἀκοίρητο
 Σ ἔκεινη τὴν ταφή.

Δὲν εἶναι πλειάς καὶ ώς ἔμεινε
 Τὸ σῶμα νεκρωμένο,
 Αλησμονῶντας ποίκ πνοή
 Πρὶν τὸ χεῖρψυχωμένο,
 Ετοι ἔμεινε τὸς τὸ ἀκουσμα
 Ἀκίνητος καὶ ἡ γῆ.

Βωβὴ τὸ τέλος σκέπτεται
 Τὸ ἀνδρὸς τοῦ πεπρωμένου,
 Τὸ ἔγκος μὴν ἡζεύρωντας
 Τοῦ πολυαματωμένου
 Ποδιοῦ του, πότε ἀπ' ὅμοιο τε
 Πόδι θὰ πατηθῇ.

Οποῦ τὸν εἰδε, ἐσώπασε,
 Στὸ θρόνο, ἡ διάνοια μου
 Σὰν ἔπεσε, ἀσηκώθηκε,
 Καὶ ἐρρίφθη πάλι γάμου,
 Τὸν ἔχον της δὲν ἔνωσε
 Σ τοῦ κόσμου τὴ φωνή.

Ἀσπιλη ἀπὸ ἐγκώμια
 Κι ἀπὸ δειλὴ βρισία,
 Τώρα π' ἐσθύσθη τέτοιο φῶς,
 Πετείται αὐτὴ μὲ μίκη,
 Καὶ φάλλει ωδὴ τὸν τάφο του
 Π' ἵσως γὰ μὴ χαθῇ.

ΣΗΜ. Δύο ἑκ τῶν μᾶλλον παρ' ἡραῖν διακεκριμένων λογίων, ἐπιχειρήσαντες ἐν φιλιῇ ἀμύλῃ τὴν ἐν τῷ αὐτῷ μὲ τῷ φιλαγωττισιν τῆς περιωνύμου φίδης τοῦ Μανζόνου, «Ἡ πέμπτη Μαΐου» τοῦ, κατὰ τὸ Stendhal, πρώτου λυρικοῦ ποιήματος τοῦ ἡμετέρου αἰθοῦς (ὅπερ καὶ αὐτὸς ὁ μέγας Γκατίτης μετέφρασε πλὴν ἀνομοιοκτατάκτως), ἐπέστειλαν ἡμῖν τὰς μεταφράσεις τῶν ταύτας, ἃς ἡμεῖς ἀμφοτέρας ἐπιτυχεῖς εύρόντες καὶ μὴ δυνάμενοι οὐδετέραν νὰ προτιμήσωμεν, καταχωρίζουμεν ἐνταῦθα πραλλήλως καὶ ἀνωνύμως ὑπείκοντες κατὰ τοῦτο εἰς τὴν μετριόρρογα τῶν μεταφρασάντων σίτησιν.

Από τὰς Ἀλπεις ἔτρεξε
Ἐως εἰς τὰς Πυραμίδας·
Μὲ τὴν Ἐροτὴν ἃ τὸ χέρι του
Σὰν ἀστραπὴ τὸν εἰδες
Απ' ἔνα εἰς τ' ἄλλο πέλαγος
Νὰ χύνεται μὲ μιᾶς.

Δόξα εἶναι αὐτή; Τὸ ζῆτημα
Ἀλλη γενεὰ θὰ κρίνῃ·
Καθεὶς ἐμπρός ἃ τὸν Γψιστον
Τὴν κεφαλή του ἀς κλίνῃ,
Ποῦ μεγαλήτερο ἔδειξε
Τὸ πλάσμα του εἰς ἥμας.

Τὴν θορυβώδη, ἀνήσυχη
Χαρὰ διὰ μεγαλεῖα,
Τὸν πόθο ἐκείδ, ποὺ ἀδέμαστος
Ζητεῖ τὴν θαυματία,
Καὶ τὴν λαζανία, ἀνέλπιστη
Στὸ λογισμὸ ἀμοιβή·

Ολα τὰ αἰσθάνθη· θρίαμβον
Ὑστερα ἀπὸ κινδύνους,
Φυγὴ καὶ νίκη ἀθάνατη,
Τῆς ἔξορίας τοὺς θρήνους,
Γιὰ δύο φοραῖς ἃ τὰ οὐράνια,
Γιὰ δύο φοραῖς ἃ τὰ γῆ.

Ἐβγῆκε^τ ἐμπρός^τ ἀντίθετοι
Άύο αἰῶνες μεταξύ των
Στρέφουν^τ ἃ αὐτὸν προσμένοντες
Τὴν τύχη δύοικα θὰ ἡτον·
Εἴπε σιωπή, κ' ἐκάθησε
Στὴ μέση αὐτῶν κριτής.

Πλέον δὲν ἔφανη^τ ἔσθιστηκε
Στὸ ἄκρα στενὴ μὲ μίας,
Σημάδι^τ φθόνου^τ ἀπέραντου,
Καὶ λύπησης θαθείας,
Μίσους μεγάλου, ἀτέλειωτου
Κι' ἀγάπης σταθερῆς.

Ως^τ τὸ^τ κεφάλη τοῦ ἀτυχοῦ
Ποῦ^τ τρικυμίας τὸ θῦμα,
Πέρτει, θαρίνει ἀπάνου του
Τὸ ἀγριωμένο κῦμα,
Ἐκεῖ ποὺ πρῶτα ἀγνάγτευε
Μὴν εὗρη ἀκρογιαλιά·

Απ' τὰ βουνὰ τῶν^τ Ἀλπεων
Κ' ἔως εἰς τὰς Πυραμίδας,
Ο κεραυνός του ἀπὸ σιμᾶ
Ἄκλούθει ταῖς ἀχτίδαις·
Απ' ἄκρα γῆς^τ τὰ πέλαγα
Ἐξάναψε^τ ἡ φωτιά.

Κ' ἡ δόξα του ἀληθινή;
Ἄς ποῦνε οἱ ἀπόγονοι μας·
Ἐμπρός^τ τὸν πλάσαντα Θεόν
Ἄς κλίνῃ^τ κεφαλή μας,
Ποῦ νὰ καράξῃ ἡθέλησε
Τὸν τύπον του βαθειά.

Τ' ἀπέρασ^τ ὅλα^τ τοὺς παλμοὺς
Ψυχῆς, ποὺ διαλογίεται
Μεγάλα, κι' ὅπου τρέμωντας
Τὸν θρόνο συλλογιέται,
Καὶ φθάνει^τ ἐκείδ^τ ποὺ θάταν
Τρελλὴ κ'^τ μόνη ἐλπίς,

Τοὺς πέρασμένους κίνδυνους,
Τῆς δόξας μεγαλεῖκ,
Τοὺς θρίαμβους καὶ τὴ φυγὴ,
Θρόνο, τὴν ἔξορία,
Δύο φοραῖς^τ τὰ σύγνεφα,
Καὶ χάμου δυὸς^τ τὴ γῆ·

Ἐφάνη^τ κ'^τ ἔπαισαν οἱ δύο
Τὴν ἀλληλομαχία
Αἰῶνες, ἃ αὐτὸν στρέφωντας,
Οσάν σὲ Πρόνοια θεία,
Κι' αὐτὸς^τ τὴ μέση ἐκάθησε,
Πρεστάζωντας σιωπή.

Φεύγει, καὶ σῶνει τὴ ζωὴ
Σ' ἔρμο στενὸ ἀκρογάλι,
Ποὺ δείχνει φθόνον ἔσθετα,
Καὶ λύπηση μεγάλη,
Μίσος φρικτὸ^τ αἰῶνιο
Κι' ἀγάπη φλογερή.

Κι' ὅπως σκεπάζει^τ ἡ θάλασσα
Τὸν ναυαγὸν, πετῶντας
Τὸ κῦμα της ἐπάνω του,
Ἐκεῖνο ποὺ θωρώντας
Ο δύστυχος ἐγύρευε
Ἀκρογιαλιά^τ νὰ εὑρῇ·

Ἐτοι ἵστα στήνια μέσα του
Ἡ μνήμη τὸν κυριεύει·
Πόσαις φοραῖς τὰ πάθη του
Γι' ἄλλους νὰ πῆ γυρεύει,
Καὶ ἵστο χαρτὶ τὸ αἰώνιο
Τὸ χέρι σταυρατᾶ!

Πόσαις φοραῖς ἵστο βραδύσαμω,
Κατὰ τὴν γῆν ρυμένα
Τὰ σπινθούσλα μάτια του,
Τὰ χέρια σταυρωμένα,
"Ο, τι ἡ ψυχή του ἀπέρασε,
Ἐστάθη νὰ σκεφθῇ.

Τὰ κίνητὰ σκηνώματα
Πάλι ἔξαναθυμήθη,
Τῶν ὅπλων τὸ λαμπύρισμα
Καὶ τοῦ ἴππικου τὰ πλήθη,
Τὸ κράτος καὶ τὴν γλώγωρη
Εσπίσω μποταγή.

Ἔισως ἵσται Θαίψαις θά "πεσε
Τὸ πνεῦμα ζαλισμένο,
Καὶ θ' ἀπελπίσθη ἀλλ' ἐσπλαγχνοῦ
Χέρι ἀπ' τὸ Θεὸν ρυμένο
Ἔιλθε καὶ τὸν ἀνέδασε
Σὲ θέσι πλέον ψηλή.

Ἢ τὰ μέρη ἔκεια, "ποῦ εὑρίσκεται
Ἡ ἐλπίς, τὸν ὁδηγάει,
"Σ τὴν ἀμοιβὴν, ποῦ ἀνθρώπινο
Συλλογισμὸς ἀπερονάει,
"Οπου εἶναι ἡ δόξα ἡ γῆνη
Σκοτάδι καὶ σιωπή.

Θρησκεία, ὁραία καὶ ἀθάνατη,
"Σ ταῖς νίκαις μαθημένη,
Γράψε κι' αὐτὴ, "ποῦ ἀνώτερος
Ἄλλος ἵστην οἰκουμένη
Δὲν ἐσκυψε τὰ γόνατα
Εἰς τὰ Σταυρὸς ἐμπρεστά.

Ἐσὺ τὰ λόγια τ' ἀπερπα
Διώχγε ἀπ' αὐτὴ τὴν σκόνη
"Ο Θεὸς ὅποῦ ἐσπλαγχνίζεται,
Συντρίβει καὶ ἀσηκώνει,
"Σ τὸ ἔρο τὸ οὐλινάρι του
Ἐκάθησε σιμά.

Ἐτοι πικραῖς ἥ ἐνθύμησαες
Πλακώνουν τὴν ψυχὴν του
Πόσαις φοραῖς ἡθέλησε
Νὰ γράψῃ τὴν ζωὴν του,
Καὶ ἀπέστασε τὸ χέρι του
"Σ τὸ ἀθάνατο χαρτὶ!

Πόσαις φοραῖς εἰς τὴν σιωπὴν
"Ημέρας ἕποι τελειώνει,
Σταυρώνωντας τὰ χέρια του
Τὸ βλέμμα χαμηλώνει,
Καὶ ταῖς στιγμαῖς ποῦ ἀπέρασε
"Ο νοῦς του ἀνακαλεῖ.

Καὶ ταῖς σκηναῖς ταῖς κινηταῖς
Θυμάται, τὰ καρτέρια,
Τῶν ὅπλων τὴν λαμποκοπὴ,
"Αλόγωνε τ' ἀσκέρικ,
Τὴν γλήγωρην ἐκτέλεσι
"Σ αἰφνίδια διαταγή.

Ἔισως, ἕποι τὰ θυμόθηκε,
Ἡ λύπη τὸν νικάει
"Αλλ' ἔνα χέρι οὐράνιο
Σ' ἄλλη μερά τὸν πάστη,
"Σ ἀέρα καθαρώ τερο,
Καὶ τὸν παρηγορεῖ.

Εἰς τῆς ἐλπίδος τ' ἀφθαρτή
Καὶ χλοερὰ πεδία,
"Σ τὴν ἀμοιβὴν, ποῦ ἔσπερον
Τὴν κάθε ἐπιθυμία,
"Εκεῖ ἕποι ἡ δόξα ἡ ἀνθρώπινη
Σκοτάδι εἰν' καὶ σιωπή.

Πίστι καλὴ κι' ἀθάνατη,
"Σ ταῖς νίκαις μαθημένη,
Γράψε καὶ τούτην πλέον ψηλᾶ
Μία δόξα καθισμένη
"Σ τὴν ἀτυμία δὲν ἐκλινε
Ποτὲ τοῦ Γολγοθᾶ.

Πές ἀπ' τὸ μαῦρο λείψανο
Μακρὺα ἥ βρισια νὰ πάῃ
ΕΚΕΙΟΣ, ἕποι φτιάνει καὶ γαλᾶ,
Δυπεῖ, παρηγορεῖ,
"Σ τὸ ἔρμο τὸ κλινάρι του
Ἀκούμπησε ἐμπροστά.